

האם ישוראל תראה כן?

מאת
שלום כהן

הערם הלבנות, ויסעו ללון ברובעים וב- מחנות המיוחדים שיוקמו למענם.

בינתיים בוצעה תוכנית זאת בעיר אחת בלבד: בלומפונטין. היא בשלב נסיוני, וב- צועה עלה הון תועפות. "אבל הפשיעה ירדה בחמישים אחוז שם", הסביר לי קצין משטרה, "ואין פחד לצאת בלילה לרחו- בות".

כמה יעלה ביצוע התוכנית בכל הערים הגדולות של דרום-אפריקה? איש אינו יכול להשיב — אבל כולם מדברים על מאות מיליונים של לירות. יש גם המשיבים: "זה בלתי אפשרי, בלי השחורים — ישתתקו הערים הלבנות".

כיום רשאים הכושים להימצא בערים ה- לבנות — וכל הערים הגדולות הן לבנות — רק אם הם מצויידים בפאס, תעודת- מעבר מיוחדת. הם יכולים לקבל את התעו- דה רק אם יש להם מקום-עבודה, והמעביד מבקש בשבילם את התעודה, שתאפשר להם לעזוב את איזורי-המגורים המיוחדים של הכושים. בכל רגע יכול שוטר לעצור אפ- ריקאי ברחוב, לדרוש ממנו שציג את ה- פאס. אם אין לו אחד, הוא מושלך ישר למאסר. אם פג תוקפו של הפאס, גם אז צפוי לו מאסר, ואילו למעבידו: קנס.

אם הוא פועל שירותים, אין הוא יכול לגור בעיר הלבנה. עליו לשוב בערב לאחת מערי-הסלאם של השחורים. אם מדובר ב- עוות-בית, רשאית היא לגור אצל מעבי- דה. אבל בשום אופן לא תחת גג אחד: יש לבנות לה חדר נפרד בחצר הבית.

"אנחנו משתדלים להתייחס אל העוונות שלנו בסדר. בעיקר הילדים שלנו אינם יכולים לסבול את המחשבה שאצלנו בבית יש עבד. אסור לה לקבל ביקור של בעל או חבר. אם המשרטה תתפוס אצלה גבר — השניים הולכים ישר לבית-הסוהר ובעלי משלם קנס. כשהילדים רואים משרטה עו- ררת סריקה ברחוב, הם מסתופפים מבית ל- בית כדי להזהיר את העוונות שישלכו את החברים שלהן".

שיחה לגמרי שיגרתית, על מירפסת של וילה נאה מאוד ביוהנסבורג, מוקפת גן מטופח ובו בריכת-שחייה. המארכת מספרת על עניין זה כפי שברמת-גן תתנה עקרת בית את צרותיה עם בייביסיטר, אבל היא הוסיפה: "אנא, אם תכתוב זאת, אל תזכיר שמות".

זאת עובדת-חיים שהמקומיים התרגלו אליה: פאסים, חיפושיתפת של המשרטה, מאסרים וקנסות. האלה והאקדח מוכנים תמיד לפעולה — והשוטרים אינם מהססים להשתמש בהם. הם יודעים, שבהגנה על ה- חברה הלבנה מפני איום הרוב השחור — עומדים כל כלי השלטון והחוק לימינם.

● מירדף כנפסיה

השוטר ס.ג., ואן הייסט (18) זוכה מאשמת הריגה, כאשר הופיע היום ב- בית-משפט השלום.

לדברי התביעה, הרג ואן הייסט שלא כחוק את יוהאנס סטאנקאווה, כאשר ירה בו מאקדחו בתוך כנסייה, בשעה ארבע לפנות בוקר.

השופט קבע, כי בנסיבות המיקרה היה השוטר מצדק להרגיש שקיימת סכנה לחייו, ועל כן רשאי היה להש- תמש באקדחו כדי להגן על עצמו ועל רכוש הכנסייה. זאת אף היתה חובתו. הכומר ה.ס. פיינאר, מהכנסייה ההו- לנדית בואנדרוילקפארק, העיד כי בליל ה-26 ביוני ירד לתות כנסייתו נעולות והחלונות סגורים, אחרי תפילת הערב. בערך בארבע לפנות בוקר העיר אותו קול פעמוני הכנסייה. הוא הבין כי ה- רשמוקל בלישכתו הפרטית, עליו מוקד לטים קולות של פעמונים, הופעל על- ידי מישור.

הוא טילפן מייד למשרטה, וכעבור זמן הגיעו השוטרים ואן הייסט ודהי קוק, יחד עם שוטר אפריקאי. הם גילי חלון שנופץ עליידי לבנה. השוטר האפ- ריקאי הוצב בחוץ, ושני הלבנים חדרו פנימה, אל תוך הכנסייה. "ערכנו חי- פוש בכל הכנסייה, וגם בלישכתי, מצא- נו את הרשמוקל במצב שהעיד, כי מי- שהו הפעיל אותו. התפורנו, וכל אחד הלך לחפש בכיוון אחר", סיפר הכומר.

"הייתי בחדר ההטבלה כאשר שמעתי מישור צועק, ומייד לאחר מכן — קול של ירייה. מהרתי לאולם התפילה ומ- צאתי את ואן הייסט עומד באחד המע- ברים. לפניו, בין המושבים, שכב כושי. שאלתי אותו מה הוא רוצה, ואז ראיתי

"הייתי כל-כך מבוהלת שלא יכולתי לעשות דבר", אמרה הגברת בינאר. "הוא דרש כסף. נתתי לו כל מה שהיה בקופה, והוא הסתלק".

● ירייה בהנות

סאם מאדונסלה, 40, שירה באשה בת 47 בהנותה בלחר, ליד ויטבאנק, נידון למחת עליידי נשיא בית-המשפט, השופט דה-וויט. הוא מצא אותו אשם ברצח, ללא סיבות מקילות.

מאדונסלה ירה בגברת פטרונלה ואן דר ליט, אם לארבעה, בעת נסיון לשווד, בהיותה לבד בהנות.

קו סקוטאנה, 30, שהופיע יחד עם מאדונסלה, נמצא אשם ברצח הכומר ה- אפריקאי יואל הלומבאנה, ונידון למאסר עולם. מר הלומבאנה נורה בראשו, ואו- פניו נשדדו, בהיותו בדרכו לויטבנק.

בעדותו הצהיר מאדונסלה, כי מסר את אקדחו לסקוטאנה, שהצהיר במשפטו כי "רציתי רק להפחיד את האיש ב- ביל לקחת את האופניים שלו".

● הטיפה בחושך

שתי ילדות קטנות נחטפו אמש, בעיר דן ישנות, מתוך מכונת שחנתה בהי- לנדס נורת, שעה שהוריהן בילו אצל ידידים.

ההורים החנו את המכונת בדרך המובילה אל בית ידידיהם, שם סערו ארוחת ערב, יחד עם עוד 15 מוזמנים. האם, המבקשת לשמור על עילום-שם, תיארה היום כיצד התפרצה בתה בת השבע אל המסיבה, בוכה בהיסטריה ושימלתה מכוסה דם.

"עובנו את בנותינו — בנות חמש, שש ושבע — יחד עם התינוק שלנו, ישנים במכונת", סיפרה. הילדה, ש- התפרצה פנימה בבכי, סיפרה שגבר הרים אותה בשעה שישנה. היא חשבה שזה אביה, אבל כאשר הביטה למעלה ראתה יד שחורה. היא צרחת, והאיש היכה אותה בפניה וברח.

ההורים רצו מייד למכונת, ומצאו שניים מילדיהם ישנים בשקט. אבל ה- ילדה הרביעית, בת החמש, נעדרה. הת- ארגנה קבוצה שפתחה בחיפושים, וכע- בור עשרים דקות מצאו את הילדה ב- בית סמוך. הסתבר כי בחור צעיר שמע צריחות, וראה את הילדה נגרת בכוח עליידי גבר אפריקאי. הוא פתח ברדיפה אחריהם, ואז הפיל הגבר את הילדה וברח.

"מה הם צריכים לחטוף ילדות קט- נות?" שאלה האם, שפחדה כי החוטפים רצו להשתמש בילדות לטכסי רפואתי- אליילים. מעתה, על כל פנים, היא לא תשאיר את ילדיה במכונת, אם לא תמצא בייביסיטר שישמור עליהם ב- בית.

שוטרים מחפשים

גברים

את הסיבה העיקרית, מדוע מרב- ירים עכשיו בדרום-אפריקה על תוכנית הנקראת White by Night — "לבן ב- לילה", כלומר: החל משעה שמונה או תשע בערב, יעזבו כל העוברים השחורים את

נים בודדים דוהרים ביניהם במכונות מהי- רות.

"אני לא מרשה לבעלי לנסוע למשרד שלו אחרי הצהריים או ביום ראשון בבו- קר", סיפרה גברת עשירה, על כוסית ויסקי במסיבת קוקטייל. "ירצחו אותו. אין לך מו- שג מה זה. השחורים כאן ירצחו אותך בשביל חמישה סנט. קודם יהרגו אותך ואחר-כך יחפשו אם יש לך משהו בכיס. לפני יומיים רצחו זוג בבית שליך המשרד של בעלי".

רוצים חיזוק לסיפוריה של אותה גברת? הנה יכול של עיתון יומי אחד:

● סכין בגב

גאנגסטר אפריקאי הדור-לבוש ומר- כיב מישקפי-שמש איים על מנהליו בת ה-28 של מועדון כריסמאס ביוהאנס- בורג, לפני שברח עם 570 ראנד במזו- נים.

הגברת פראנסוינה בינאר, אם לשלו- שה, היתה לבדה במועדון אתמול בבו- קר, כאשר שמעה דפיקה בדלת. אפרי- קאי לבוש חליפה חומה נאה, חובש מיגבעת ומרכיב מישקפי-שמש, ביקש בולים. שעה שהיא הוציאה אותם מה- כספת הוא שלף פיגיון מכיסו והצמידו לגבה.

מבצע תרגיל-כושר בעת מ'פגן ספורט. נוער זה מקבל חינוך לאומני ודתי קיצוני. יחד עם

הנוער האפריקאני

בני יתר העדות הלבנות הוא משרת תשעה חודשים בצבא, עובר לאחר מכן למילואים.